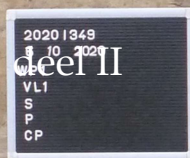
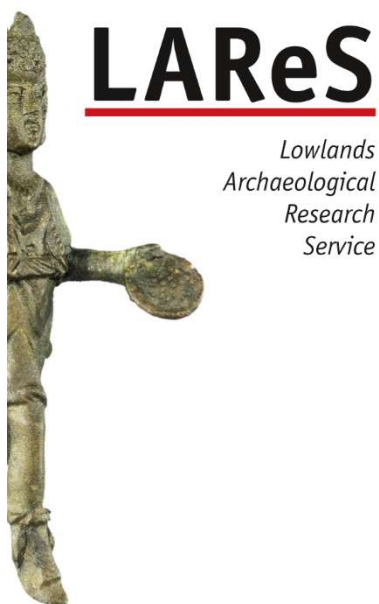

Proefsleuvenonderzoek aan de Sint Kristoffelstraat te Geel

Elly N.A. Heirbaut
Caroline Dockx
Julie Hagen

Colofon

Titel: Proefsleuvenonderzoek aan de Sint-Kristoffelstraat te Geel. Deel II.

Auteur: E.N.A. Heirbaut

Grafische illustraties/GIS: LArReS

Rapportnummer: LArReS-rapport 365

Bekrachtigde archeologienota: ID 14435

Projectleider/Veldwerkleider: E.N.A. Heirbaut (OE/ERK/Archeoloog/2016/00162)

Uitvoerder: LArReS, Lowlands Archaeological Research Service

Vestiging: Rozenlaan 15, 2980 Halle-Zoersel

Publicatiedatum: oktober 2020

Publicatieplaats: Halle-Zoersel

Illustratieverantwoording voorblad: overzicht proefsleuf 1

© LArReS. Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

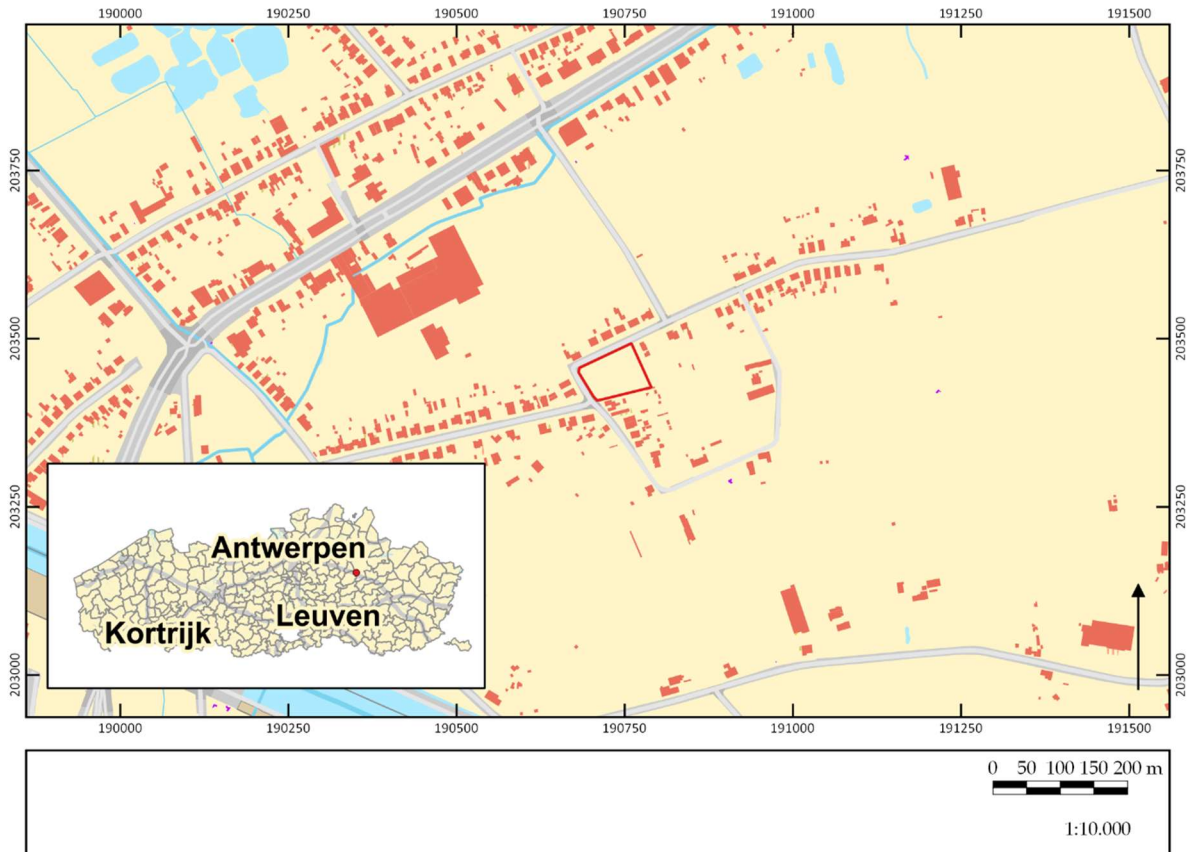
LArReS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Deel II. Programma van maatregelen

1 INLEIDING	4
2 TECHNISCHE FICHE/ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
3 ONDERZOEKSVRAGEN	6
4 KENNISVERMEERDERINGSPOTENTIEEL VAN HET PROJECTGEBIED EN AANBEVELING	8

1 Inleiding

Het plangebied bevindt zich op de hoek van de Sint-Kristoffelstraat met de Leeks. Het gehele terrein is onbebouwd en heeft een functie als akkerland. Kadastraal bestaat het onderzoek uit één perceel (334A). Het terrein zal verkaveld worden in functie van nieuwbouw.

Figuur 1. Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied.

©LARES

2 Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site	Sint-Kristoffelstraat
Ligging	hoek Sint-Kristoffelstraat en Leeks
Kadastrale gegevens	GEEL, 3 ^e AFD, sectie L, perceel 334A
Bounding Box	190559.726679, 203333.020266, 190949.325638, 203552.26721
Onderzoek	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
Projectcode	2020I349
Uitvoerders/actoren	Elly N.A. Heirbaut
Geraadpleegd extern	nvt
Erkend archeoloog	Elly N.A. Heirbaut: OE/ERK/Archeoloog/2016/00162
Termijn	oktober 2020
Oppervlakte plangebied	5.441 m ²
Oppervlakte verkavelingsgebied	5.000 m ²
Geplande ingreep	verkaveling
Geldende wetgeving en voorwaarden	Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3.000 m ² of meer, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013.
Randvoorwaarden	zie paragraaf 1.1
Doelstelling	Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.
Thesaurus	Proefsleuvenonderzoek

3 Onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek zijn verschillende onderzoeksvragen geformuleerd, waarop getracht moest worden antwoord te bieden.

Algemeen:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig in het plangebied? Zo ja: wat is de aard en datering van deze sporen?
- Zijn er archeologische vondsten aanwezig in het plangebied? Zo ja: wat is de aard en datering van deze vondsten?
- Wat is de bewaringskwaliteit van de vondsten?
- Wat is de ruimtelijke begrenzing van de sporen (zowel horizontaal als verticaal; strekt de site zich uit buiten de grenzen van het plangebied)?
- Wat is de chronologische begrenzing van de sporen? Behoren ze tot één of meerdere perioden?
- Indien er een steentijdsite wordt aangetroffen: wat is de ruimtelijke begrenzing van de vuursteenconcentratie(s) (zowel horizontaal als verticaal; strekt de site zich uit buiten de grenzen van het plangebied)?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de archeologische vindplaats(en)?
- Is er mogelijkheid tot behoud *in situ*? Zo niet, welke maatregelen worden dan voorgesteld om de archeologische waarden veilig te stellen?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant? Is er voor het beantwoorden van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijk onderzoek nodig? Zo ja, welk type staalname is hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Nederzettingsterreinen/stadscontexten:

- Zijn er aanwijzingen voor nederzettingsterreinen in het plangebied? Zo ja: uit welke periode dateren deze, en waren ze tijdelijk of permanent?
- Zijn er aanwijzingen voor continuïteit of fasering van de nederzetting en/of structuren?
- Welke elementen kunnen bijdragen tot de kennis van de economische en sociale relaties in de verschillende perioden/fasen?
- Wat is de relatie van de vindplaats tot deze in de ruimere omgeving?
- Zijn er aanwijzingen voor andersoortig gebruik van het terrein (anders dan bewoning, bijvoorbeeld funeraire contexten)? Zo ja: uit welke periode dateren deze, en waren ze tijdelijk of permanent?
- Zijn er sporen van ambachtelijke activiteiten?
- Zijn er sporen van agrarische activiteiten?
- Zijn er sporen van landgebruik (zoals perceelsindeling, wegen, akkers, grondstofwinning)?

Landschap en bodem:

- Is de oorspronkelijke bodem intact? Is er sprake van bodemdegradatie en/of erosie, en zo ja, in welke mate?

- Wat is de opbouw van de bodem (waargenomen horizonten, beschrijving en duiding)?
- Hebben er post-depositionele processen plaatsgevonden en welk effect hebben deze gehad op de archeologische resten?
- Met welke horizont(en) zijn de eventuele vuursteenconcentraties/-clusters geassocieerd?

4 Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied en aanbeveling

Hoewel van tevoren was ingeschat dat dit terrein een middelhoge archeologische potentie had op basis van de studie van historische kaarten en de bekende archeologische waarden uit de CAI, is uit het proefsleuvenonderzoek gebleken dat deze potentie naar beneden bijgesteld moet worden.

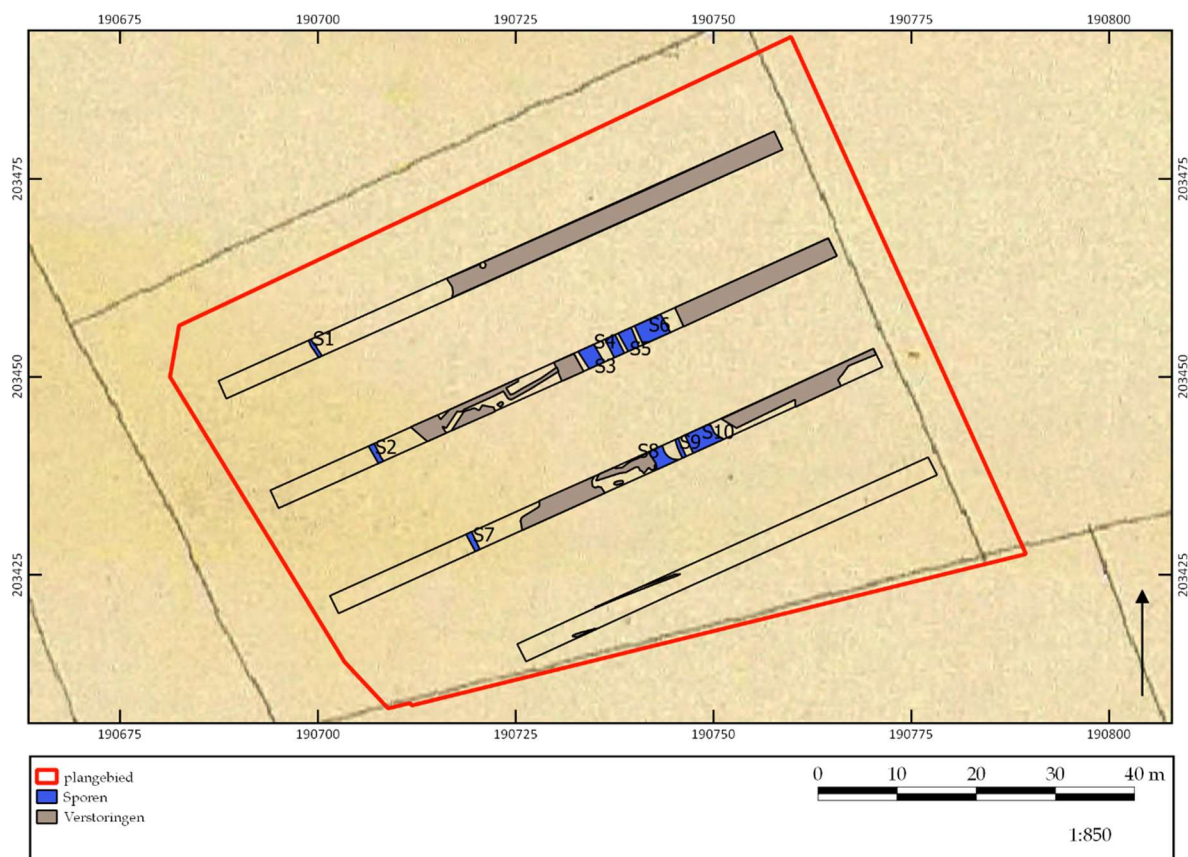
Vondsten zijn tijdens het proefsleuvenonderzoek niet aangetroffen. Zowel in de afdekkende lagen als in de sporen zijn geen archaeologica gevonden.

De oorspronkelijke bodem is niet meer intact. Op geen enkele plaats is een normale bodemopbouw, bestaande uit een opeenvolging van een Ap-, B- en C-horizont, aanwezig. De bodem blijkt over een groot deel van het terrein reeds ontgraven te zijn, waarbij de potentiële tussenliggende B-horizont en een deel van de C-horizont is weggegraven en de Ap-horizont rechtstreeks op een verstoorde en/of omgeploegde laag bovenop de reeds afgegraven C-horizont is aangebracht. Het is daarbij ook niet duidelijk hoe diep er van de oorspronkelijke bodemlagen is afgegraven.

In het oostelijke, noordoostelijke en centrale deel van het terrein is in de proefsleuven vastgesteld dat het terrein enorm verstoord is. Onder de huidige Ap-horizont is telkens een dik verstoord pakket aangetroffen waarin duidelijk bewerkings- en ploegsporen zijn aangetroffen. De mogelijke greppelsegmenten (S3 – S6, S8 – S10) die in deze delen van het terrein zijn gedocumenteerd en noordwest-zuidoost georiënteerd zijn, zullen aan de hand van de uiterlijke kenmerken eerder recent van aard zijn. Ook zijn er op het historisch kaartmateriaal en de (recente) luchtfoto's geen overeenkomstige lineaire (al dan niet) greppel- of grachtstructuren aangetroffen.

Om vast te stellen dat er zeker geen archeologische vondsten en sporen aanwezig zijn onder het eerste vlak, is in de tweede werkput over een lengte van ca. 30 m geleidelijk een tweede vlak aangelegd. Het tweede vlak bevestigde het vermoeden dat er geen archeologische sporen aanwezig zijn en de aangebrachte verstoringen diep doorheen de verschillende bodemlagen zijn gegraven.

In het westelijke, noordwestelijke, zuidwestelijke en zuidelijke deel (werkput 4) van het terrein lijkt het terrein gevrijwaard te zijn van grootschalige verstoringswerken. Maar als naar profiel P2 in werkput 2 gekeken wordt is de overgang tussen de verschillende horizonten zeer scherp en rechtlijnig. Er kan gesteld worden dat de bodem ook op deze delen van het terrein bewerkt en afgegraven is. Wel kunnen op dit deel van het studiegebied drie verschillende greppelsegmenten met een noordwest-zuidoost oriëntatie herkend worden (S1, S2 en S7). Hiervan liggen S1 en S2 in elkaars verlengde en vormen bijgevolg één greppelstructuur. Doordat S7 niet volledig in dezelfde lijn ligt van S1 en S2, kan er niet met zekerheid gesteld worden dat S7 tot deze lineaire structuur behoort. Ook hier zijn geen overeenkomstigheden op het historisch kaartmateriaal en de recente luchtfoto's gedetecteerd. Wel is een baksteenfragment in S1 opgemerkt. Wegens de recente aard en datering van het fragment is het niet ingezameld. Aan de hand van de bovenstaande bevindingen kunnen de greppelsegmenten (S1, S2 en S7) in de nieuwste tijd gedateerd worden.

Figuur 1. Plot van de sporen die aangetroffen zijn tijdens het uitgesteld vooronderzoek op de Atlas der Buurtwegen. ©LARES

Het proefsleuvenonderzoek heeft uitgewezen dat de bodem in het plangebied grondig verstoord is. Op geen enkele plaats is een oorspronkelijke bodemopbouw, bestaande uit een opeenvolging van een Ap-, B- en C-horizont, herkend. Archeologische vondsten zijn niet aangetroffen. De sporen die zijn herkend, betreffen recente verstoringen die het resultaat zijn van de afgravingen van het terrein. De enkele sporen (greppels) die wat ouder zijn, dateren mogelijk allen uit de nieuwste tijd. Oudere sporen zijn niet gevonden en lijken ook niet aanwezig te zijn geweest voorafgaand aan de vergravingen aangezien er op geen enkele plaats vondsten zijn aangetroffen.

Op basis van de resultaten van het proefsleuvenonderzoek kan geconcludeerd worden dat er zich binnen de grenzen van het plangebied geen behoudenswaardige archeologische site bevindt.

Om deze reden is er geen programma van maatregelen geschreven voor verder archeologisch onderzoek.

Aangezien er geen behoudenswaardige archeologische site is aangetroffen, die door de geplande werkzaamheden verstoord zal worden, hoeft er geen bijkomend archeologisch onderzoek meer uitgevoerd te worden.

Er wordt geadviseerd om het terrein vrij te geven voor de geplande ontwikkelingen.